

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 161/2021 van 22 september 2021

Betreft:

adviesaanvraag met betrekking tot een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende steun aan de ondernemingen van de toeristische logiessector in het kader van de COVID-19-gezondheids crisis (CO-A-2021-208) en

adviesaanvraag met betrekking tot een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de herstelsteun aan de nog zwaar getroffen ondernemingen van de sectoren van de discotheken, de restaurants en cafés en sommige van hun leveranciers, de evenementen, de cultuur, het toerisme, de sport en het personenvervoer (CO-A-2021-207)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit");
aanwezig: mevrouw Marie-Hélène Descamps, mevrouw Alexandra Jaspard, en de heren Bart Preneel en Frank Robben;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de minister van Economie van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, de heer Alain MARON, ontvangen op 10 september 2021;

Gelet op de hoogdringendheid van de adviesaanvraag;

Gelet op het verslag van mevrouw Alexandra Jaspar;

Brengt op 22 september 2021 het volgende advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. **Ontwerp nr. 1.** De minister van Economie van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft bij de Gegevensbeschermingsautoriteit een adviesaanvraag ingediend met betrekking tot "hoofdzakelijk" artikel 19, maar eveneens de artikelen 15, 16 en 18, van een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende steun aan de ondernemingen van de **toeristische logiessector** in het kader van de COVID-19-gezondheids crisis (hierna "**ontwerp nr. 1**") (**CO-A-2021-208**).
2. Op dit gebied heeft de Autoriteit reeds advies 64/2021 van 30 april 2021 uitgebracht met betrekking tot het ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende steun aan de ondernemingen van de toeristische logiessector in het kader van de COVID-19-gezondheids crisis (CO-A-2021-086) (hierna "**het vorige advies nr. 1**" van de Autoriteit), waarnaar zij meteen al verwijst, bij wijze van inleiding.
3. Inmiddels is het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 juni 2021 betreffende steun aan de ondernemingen van de toeristische logiessector in het kader van de gezondheids crisis COVID-19 aangenomen.
4. **Ontwerp nr. 2.** De minister van Economie van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft bij de Gegevensbeschermingsautoriteit ook een adviesaanvraag ingediend met betrekking tot "hoofdzakelijk" artikel 20, maar eveneens de artikelen 16, 17 en 19, van een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende herstelsteun aan de nog zwaar getroffen ondernemingen van de sectoren van de discotheken, de restaurants en cafés en sommige van hun leveranciers, de evenementen, de cultuur, het toerisme, de sport en het personenvervoer (d.w.z. **de horecasectoren et al.**) (hierna "**ontwerp nr. 2**") (**CO-A-2021-207**).
5. Op dit gebied heeft de Autoriteit reeds advies 49/2021 van 14 april 2021 uitgebracht met betrekking tot een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de steun aan de ondernemingen van de sectoren van de discotheken, de restaurants en cafés en sommige van hun leveranciers, de evenementen, de cultuur, het toerisme en de sport in het kader van de

gezondheidscrisis COVID-19 (CO-A-2021-071)(hierna "**het vorige advies nr. 2**" van de Autoriteit), waarnaar zij meteen al verwijst, bij wijze van inleiding.

6. Inmiddels is het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 15 april 2021 betreffende de steun aan de ondernemingen van de sectoren van de discotheken, de restaurants en cafés en sommige van hun leveranciers, de evenementen, de cultuur, het toerisme en de sport in het kader van de gezondheidscrisis COVID-19, aangenomen.
7. **Samenvoeging van de ontwerpen en beperkingen van het advies van de Autoriteit.** Gezien het feit dat de ontwerpen gelijkaardig zijn en zij tegelijk door dezelfde aanvrager zijn ingediend, heeft de Autoriteit besloten de twee aanvragen van de minister van Economie van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering in één advies te behandelen. De Autoriteit herhaalt in het kader van het onderhavige advies niet alle opmerkingen die al zijn gemaakt in haar vorige adviezen en die nog steeds relevant kunnen zijn. Zij verzoekt de aanvrager deze zo nodig opnieuw te raadplegen, en concentreert zich op de specifieke bepalingen waarover advies is gevraagd.

II. Onderzoek van ontwerp nr. 1 (toeristische logiesector)

8. **Artikel 19 van ontwerp nr. 1.** In haar vorige advies nr. 1, verduidelijkte de Autoriteit, met betrekking tot artikel 12 van het toenmalige ontwerp, het volgende in de punten 17 tot en met 19:

"17. Artikel 12, § 1, van het ontwerp van besluit bepaalt de categorieën van persoonsgegevens die door BEW in het kader van deze taak van openbare dienstverlening zullen worden verwerkt, in de volgende bewoordingen: "Het beheer en de controle van de aanvragen kan, om de in de aanvraag opgegeven gegevens te controleren of aan te vullen, de verwerking van de volgende categorieën van persoonsgegevens betreffen:

1° de identificatie- en contactgegevens van de personen die namens de begunstigen de aanvraag indienen;

2° de identificatie-, adres- en contactgegevens van de zelfstandigen in een natuurlijke persoon-vennootschap die de premie aanvragen"

18. *Het belang van een dergelijke bepaling is het verzekeren van de voorspelbaarheid met betrekking tot de categorieën van gegevens die door BEW zullen worden verwerkt bij de uitoefening van haar taken inzake het beheer van de steunaanvragen en de vereffening van de toe te kennen steun; bij gebrek hieraan biedt zij geen meerwaarde ten opzichte van de bepalingen van de AVG. In het licht hiervan is de Autoriteit van mening dat de categorieën van de voor dit doel te verzamelen gegevens niet noodzakelijkerwijs uitdrukkelijk en uitputtend in het ontwerp van besluit hoeven te worden vermeld voor zover voor elk*

nagestreefd doel, de voorwaarden voor de verwezenlijking ervan zodanig worden vastgesteld dat er geen twijfel bestaat over de vraag welke gegevens noodzakelijk zijn om die doelen te bereiken; wat het geval is op basis van het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit.

19. Artikel 12, § 1, van het ontwerp van besluit dient bijgevolg te worden aangepast door te bepalen dat BEW behalve de reeds beschreven gegevens, ook de gegevens verwerkt (en niet kan verwerken) die noodzakelijk zijn voor de controle op de naleving van de voorwaarden voor de toekenning van de steun als bedoeld in de artikelen 3 en 4, voor het beheer van de toegang tot het gedeelte van zijn website dat toegang tot het steunaanvraagformulier geeft, voor de vaststelling van het bedrag van de toe te kennen steun als bedoeld in de artikelen 6 en 7, en voor de bekendmaking van de gegevens in uitvoering van Verordening (EU) nr. 651/2014" (cursief toegevoegd door de Autoriteit in het kader van het onderhavige advies).

9. Deze opmerking kan worden herhaald met betrekking tot artikel 19 van ontwerp nr. 1. Een dergelijke bepaling is niet nodig indien voor elk door het ontwerp nagestreefd doel, de voorwaarden voor de verwezenlijking ervan op zodanige wijze zijn vastgesteld dat de bepaling van de gegevens die nodig zijn voor de verwezenlijking ervan, geen twijfel laat bestaan. Het is aan de aanvrager om dit na te gaan in de context van de bepalingen van het ontwerp waarvoor het advies van de Autoriteit niet is gevraagd.¹
10. Indien de aanvrager echter deze gegevenscategorieën uitputtend in een specifieke bepaling, zoals artikel 19, wil opnemen, moet hij die bepaling mutatis mutandis formuleren zoals de Autoriteit in haar vorige advies heeft voorgesteld (een formulering van het type "de gegevens mogen worden verwerkt" vermijden).
11. In dit geval mag artikel 19 van ontwerp nr. 1 ook geen twijfel laten bestaan over de vraag voor welke doeleinden welke gegevens mogen worden verwerkt. Het is niet voldoende om de doeleinden en vervolgens de gegevenscategorieën op te sommen. De gegevenscategorieën moeten ook worden gekoppeld aan de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.
12. Indien de aanvrager de schrapping van paragraaf 1 van artikel 19 zou overwegen, zou hij bijvoorbeeld het eerste lid van paragraaf 2 van datzelfde artikel als volgt kunnen herformuleren: "BEW is verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, lid 7, punt 7), van Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van

¹ Indien de aanvrager zijn ontwerp nr. 1 heeft gebaseerd op het ontwerp dat voor advies aan de Autoriteit was voorgelegd en dat aanleiding gaf tot het vorige advies nr. 1, moeten de bevindingen destijds van de Autoriteit nog steeds gelden. Met andere woorden, het zou mogelijk moeten zijn artikel 19 van ontwerp nr. 1 te wijzigen zoals de Autoriteit bijvoorbeeld in punt nr. 12 voorstelt.

die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, voor de verwerkingen van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de vervulling van zijn taken en verplichtingen uit hoofde van het onderhavige besluit."

13. Het tweede lid van paragraaf 2 van artikel 19 vermeldt de wijze waarop de in het kader van het ontwerp verwerkte persoonsgegevens worden verzameld, en bepaalt: "BEW kan de persoonsgegevens en andere gegevens bekomen van de aanvrager of van een andere overheidsinstantie, *waaronder* de FOD Economie, de Nationale Bank van België en de FOD Financiën" (cursief toegevoegd door de Autoriteit).
14. Op dit punt herhaalt de Autoriteit de opmerking die zij in punt 21 van haar vorige advies nr. 1 heeft gemaakt. "Om de indirecte gegevensverzamelingen² die BEW in dat kader zal verrichten voldoende voorspelbaar te maken, moeten op zijn minst de geraadpleegde gegevensbronnen worden bepaald." De Autoriteit is er zich van bewust dat deze bronnen kunnen veranderen wanneer de daarvoor geldende normen worden hervormd, maar zij vindt het voor de burger nuttig om te weten wat de bronnen zijn op het ogenblik dat het ontwerp wordt aangenomen. Met andere woorden, er moet rekening mee worden gehouden dat de bepaling in kwestie geen afbreuk doet aan de normatieve ontwikkeling van de authentieke gegevensbronnen.
15. De Autoriteit herinnert³ eraan dat de aanvrager de voorrang moet geven aan het beginsel van de unieke gegevensverzameling bij de andere (authentieke) gegevensbronnen die onder de bevoegdheid van de betrokken overheidsinstanties vallen, en dit voor zover, gezien de specifieke context van het ontwerp, de verplichting om dergelijke bronnen te gebruiken niet nadelig is, om technische en praktische redenen in verband met hun toegankelijkheid, voor de tijdige verwerking van de betrokken verzoeken. Het gebruik van authentieke gegevensbronnen vermindert immers enerzijds de administratieve stappen voor de betrokkene, en draagt er anderzijds toe bij dat de verwerkte gegevens juist en geactualiseerd zijn, overeenkomstig artikel 5, lid 1, punt d), van de AVG. In ieder geval kan het gebruik van deze bronnen ook een rol spelen in een later stadium van de behandeling van de dossiers, zoals het stadium van het toezicht op de toegekende steun⁴.

² Men spreekt van onrechtstreekse verzameling van persoonsgegevens wanneer die gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkene worden verzameld.

³ Naast het vorige advies nr. 1 van de Autoriteit, zie ook uitdrukkelijk haar vorige advies nr. 2, punt 31, tweede streepje: "de dienst Brussel Economie en Werkgelegenheid moet, in de mate van het mogelijke, de informatie die hij nodig heeft voor de toekenning van de steun opvragen bij andere overheidsdiensten ((authentieke) bronnen) in plaats van de begunstigde te vragen om opnieuw de stukken en informatie te bezorgen.

⁴ Zie op dat punt advies 160/2021 van 15 september 2021 van de Autoriteit betreffende een voorontwerp van besluit tot instelling van een specifieke schadevergoedingsregeling voor bepaalde schade die is veroorzaakt door de overstromingen en zware regenval van 14 tot en met 16 juli 2021, alsmede op 24 en 25 juli 2021, die als algemene natuurramp zijn erkend (CO-A-2021-198), punt 40.

16. Wat betreft de bewaartermijn van de gegevens als bedoeld in artikel 19, § 3, van ontwerp nr. 1, verwijst de Autoriteit ten slotte naar de punten 36 en 37 van haar vorige advies nr. 1. Ontwerp nr. 1 bepaalt (thans) dat "de maximale bewaartermijn voor persoonsgegevens die op grond van dit artikel worden verwerkt, tien jaar bedraagt vanaf de dag van de weigering of van de vereffening van de steun, behalve voor persoonsgegevens die eventueel nodig zouden zijn voor de behandeling van geschillen met de steunaanvrager, die worden bewaard gedurende de tijd die nodig is om dergelijke geschillen te behandelen".
17. Ten eerste ziet de Autoriteit geen specifieke reden waarom de maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens in verband met dossiers die zijn *geweigerd*, moet worden vastgelegd op 10 jaar⁵, en in het formulier voor de adviesaanvraag wordt daar niets over gezegd⁶.
18. Ten tweede stelt de Autoriteit vast dat het bovendien gaat om een periode die langer is dan de periode die was voorzien in de ontwerpen die aan de Autoriteit zijn voorgelegd in het kader van haar vorige adviezen nrs. 1 en 2, namelijk een periode van 3 jaar. De aanvrager legt in zijn formulier voor de adviesaanvraag niet uit wat de reden is voor die uitbreiding van de maximale bewaartermijn van de gegevens, die in ieder geval moet worden gemotiveerd. Waarschijnlijk heeft dit (met name) te maken met de potentieel plotse en massale toevloed van dossiers in verband met de ontwerpen nrs. 1 en 2, die een ongekende werklast voor BEW zou kunnen betekenen bij de uitvoering van de ontwerpen nrs. 1 en 2. In ieder geval herinnert de Autoriteit eraan dat het niet passend is om in het ontwerp de bewaartermijn van de persoonsgegevens in abstracto te bepalen, wat het doel van de verwerking ervan ook is. Wat in het ontwerp moet worden vastgesteld is de bewaartermijn van de gegevens *ten aanzien van de doeleinden van de in het ontwerp beoogde verwerking*. Dit zal bijgevolg geen afbreuk doen aan eventuele verplichtingen die kunnen voortvloeien uit andere wetgevingen die van toepassing zijn op BEW⁷. De overweging ten aanzien van de bewaartermijn van persoonsgegevens die zijn verzameld in het kader van de ontwerpen nrs. 1 en 2 mag dus niet uitpuittend zijn wat betreft de doeleinden van de verwerking (en bijgevolg de wetgevingen) die mogelijk van toepassing zijn; zij wordt beperkt door de doeleinden die in het kader van het ontwerp worden nagestreefd. Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke, BEW, om een globale visie te hebben van de bewaartermijnen van de persoonsgegevens die hij verwerkt, en overeenkomstig de AVG, de betrokkenen hierover correct te informeren.

⁵ Het gaat overigens over een langere periode dan die waarin was voorzien in de ontwerpen die aan de Autoriteit voor advies waren voorgelegd in het kader van haar vorige adviezen nrs. 1 en 2, namelijk een periode van 3 jaar. De aanvrager geeft in zijn formulier voor de adviesaanvraag geen reden voor deze bewaartermijn. Met het oog op de plotse en potentieel massale toevloed van gerelateerde dossiers.

⁶ Hetzelfde geldt voor het formulier voor de adviesaanvraag met betrekking tot ontwerp nr. 2. Zie eveneens het vorige advies nr. 2, punt 35.

⁷ Bijvoorbeeld eventuele verplichtingen van boekhoudkundige en budgettaire aard, verplichtingen in verband met de wetgeving inzake archivering, enz.

19. **Artikelen 15 en 16 van ontwerp nr. 1.** Deze artikelen roepen geen specifieke opmerkingen op.
20. Uit artikel 15, eerste lid in fine blijkt evenwel dat het door BEW ter beschikking gestelde formulier de "bewijsstukken die de begunstigde bij zijn aanvraag voegt" zal vermelden. In de praktijk zou deze bepaling moeten worden gecombineerd met de in het ontwerp vastgestelde regels voor de verzameling (in dat verband zou een betrokkene niet gevraagd moeten worden een bewijsstuk te leveren voor een gegeven dat BEW elders in een authentieke gegevensbron moet verzamelen) en het in artikel 5, lid 1, punt c), van de AVG neergelegde beginsel van minimale gegevensverwerking. Wat dit laatste betreft, mag het bewijsstuk niet buitensporig zijn (d.w.z. onnodige persoonsgegevens bevatten) ten aanzien van de informatie waarvan het feitelijke bestaan moet worden bewezen. Bovendien beschikt BEW over geen enkele reglementaire bevoegdheid in dit verband⁸ en kan het dus geen andere of aanvullende bewijsstukken voorschrijven dan die welke in voorkomend geval reeds (of niet) vereist zouden zijn in het kader van het ontwerp zelf.
21. **Artikel 18 van het ontwerp.** Artikel 18 van het ontwerp nr. 1 voorziet in een regeling waarbij informatie over elke steun van meer dan 100.000 EUR wordt bekendgemaakt. In dit verband verwijst de Autoriteit naar de punten 24 en 25 van haar vorige advies nr. 1.
22. In dat kader ging de Autoriteit uit van twee veronderstellingen. Ofwel werden in de bepaling in ontwerp rechtstreeks toepasselijke regels van het Europees recht onnodig herhaald. Ofwel werd voorzien in een specifieke regeling van het Brussels recht met betrekking tot de (actieve) transparantie van toegekende steun. De Autoriteit begrijpt dat de aanvrager voor deze tweede optie heeft gekozen.
23. Wat die tweede optie betreft, overwoog de Autoriteit het volgende in punt 31 van haar vorige advies nr. 1:

" [...] merkt de Autoriteit op dat door in artikel 11 van het ontwerp van besluit te voorzien in de actieve openbaarmaking van toegekende individuele steun van meer dan 100.000 euro, de Regering de delegatie *overschrijdt die haar krachtens artikel 30⁹ van de voornoemde*

⁸ Zie in dezelfde zin in verband met het door BEW ter beschikking te stellen formulier, het advies van de Raad van State nr. 69.250/1 van 22 april 2021 over een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering 'betreffende steun aan de ondernemingen van de toeristische logiessector in het kader van de gezondheids crisis COVID-19', punt 8.

⁹ "Art. 30. § 1. De Regering bepaalt voor elk van de steunmaatregelen van deze ordonnantie de vorm, de intensiteit en de duur van de steun en de uitgaven en investeringen die in aanmerking komen voor steun.

De steun neemt de vorm aan van een premie, een terugvorderbaar voorschot, een vrijstelling van de onroerende voorheffing of een versnelde afschrijving.

De intensiteit van de steun kan schommelen afhankelijk van de grootte van de onderneming.

De Regering bepaalt de uitgesloten sectoren rekening houdend met de Europese regelgeving, de bevoegdheidsverdelende regels en haar economisch beleid.

§ 2. De Regering kan steunverhogingen toekennen indien de begunstigde voldoet aan de volgende doelstellingen:

1° inzake tewerkstelling:

a) de tewerkstelling van laag- of middelmatig geschoolede personen;

ordonnantie van 3 mei 2018. is verleend. De actieve verspreiding op internet van details over toegekende steun aan natuurlijke personen die als zelfstandige toeristische logies aanbieden, vormt bovendien niet alleen een maatregel om het publiek in ruime zin te informeren over het gebruik van overheidsgeld, en een instrument om mogelijke inbreuken op de vrije concurrentie vast te stellen en te controleren, maar ook een aanzienlijke inmenging in het recht op privacy en gegevensbescherming van de betrokkenen, waarvan de essentiële elementen een rechtsgrondslag in de formele zin van het woord moeten hebben, overeenkomstig het in artikel 22 van de Grondwet verankerde legaliteitsbeginsel" (cursief toegevoegd door de Autoriteit in het kader van het onderhavige advies).

24. De recente aanpassing van artikel 28 van de ordonnantie betreffende de steun voor de economische ontwikkeling van ondernemingen verandert niets aan deze vaststelling¹⁰. De Regering beschikt immers nog steeds niet over een rechtsgrond in de voornoemde ordonnantie op basis waarvan zij een regeling van (actieve) transparantie van de steun in kwestie kan organiseren die specifiek is voor het Brussels recht, zoals die waarvan sprake in het ontwerp. De essentiële elementen van een dergelijke verwerking moeten in een norm met rang van wet worden vastgelegd. Met andere woorden, een dergelijke

b) de aanwerving met een overeenkomst voor onbepaalde duur, in de loop van het jaar dat de steunaanvraag voorafgaat, van niet-werkende werkzoekenden ingeschreven bij Actiris;

c) de onderneming in uitbreiding;

d) de onderneming actief in het alternerend leren;

2° inzake economisch beleid, de onderneming die;

a) sinds minder dan vier jaar is ingeschreven bij de Kruispuntbank van Ondernemingen;

b) erkend is als sociale onderneming;

c) betrokken is in de circulaire economie;

d) behoort tot de prioritaire sector;

3° inzake diversiteit, de onderneming die een diversiteitsplan uitvoert.

De verhogingen hebben geen betrekking op de investeringen met betrekking tot de verwerving van gronden en gebouwen, met uitzondering van de verhogingen bedoeld in de artikelen 6, eerste lid, en 24.

De Regering kan de lijst van verhogingen aanvullen.

De Regering bepaalt de intensiteit van elke verhoging en de criteria om eraan te voldoen.

§ 3. De Regering kan, per begunstigde, voor elke steun het maximaal bedrag bepalen, alsook het maximaal aantal en het totaalbedrag aan toegekende steun voor een bepaalde periode.

De Regering kan voor elke steun eveneens het maximum aantal dat jaarlijks kan worden verleend, bepalen.

§ 4. De Regering bepaalt de procedure en de termijnen voor de behandeling van de steunaanvraagdossiers en de vereffening van steun."

¹⁰ "Art. 28. De Regering kan steun verlenen aan ondernemingen waarvan de economische activiteit is getroffen door een natuurramp [¹, een ernstige verstoring in de economie als bedoeld in artikel 107 (3) b van het VWEU]¹ of een buitengewone gebeurtenis, voor het herstel van de materiële schade, [¹ de herlanceringsinvesteringen en -uitgaven,]¹ het inkomensverlies en de vaste uitbatingkosten.

[¹ De Regering kan in het kader van deze steun:

1° bepalen wat wordt verstaan onder natuurramp, ernstige verstoring in de economie en buitengewone gebeurtenis of bepaalde voorvallen als dusdanig erkennen;

2° de in aanmerking komende of uitgesloten ondernemingen, ontvankelijkheidsvoorwaarden en toekenningscriteria bepalen;

3° afwijken van artikel 41, 3° en artikel 45.]¹

De artikelen 37 en 39 zijn niet van toepassing op deze steun.

(1)<ORD 2021-07-15/05, art. 3, 002; Inwerkingtreding : 13-03-2020>"

bekendmakingsregeling kan niet worden gebaseerd op een bepaling die de Regering enkel machtigt te bepalen welke ondernemingen al dan niet in aanmerking komen voor steun, onder welke voorwaarden deze steun wordt toegekend en volgens welke criteria deze wordt toegekend. Er moet een andere rechtsgrond worden gezocht of in een ordonnantie worden aangenomen.

25. Wat de kwestie van de bekendmaking van persoonsgegevens betreft, verzoekt de Autoriteit de aanvrager te verwijzen naar haar advies nr. 102/2020 van 19 oktober 2020 betreffende een adviesaanvraag over een ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 april 2019 tot bepaling van de vorm en van de procedures voor de bekendmaking en de terbeschikkingstelling van de beslissingen, genomen door het college van burgemeester en schepenen, de gemachtigde ambtenaar en de Regering, inzake stedenbouwkundige vergunningen, verkavelingsvergunningen en stedenbouwkundige attesten, waarin de toepasselijke beginselen in herinnering worden gebracht en toegelicht¹¹. De Autoriteit heeft met name in punt 16 van dat advies het volgende verduidelijkt:

"Overeenkomstig artikel 6.3 van de AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM, moet een norm die kracht van wet heeft op het gebied van administratieve transparantie ook de essentiële kenmerken bepalen van de voorgestelde verwerking van de gegevens die aan het publiek beschikbaar moeten worden gesteld. Wanneer de verwerking van gegevens een ernstige inmenging vormt op de rechten en vrijheden van de betrokkenen, wat het geval kan zijn wanneer wordt overwogen om persoonsgegevens vrij toegankelijk te maken voor een onbepaald publiek, met name via het internet - aangezien controle over de gegevensstroom in de praktijk illusoir is zodra de gegevens beschikbaar zijn - ¹²of met andere middelen, moet de wetgever de volgende essentiële elementen vaststellen: het precieze doeleinde of doeleinden¹³ [van de verwerking] waarvan bij lezing al kan worden opgemerkt waarvoor de gegevensverwerking zal worden uitgevoerd, de identiteit van de verantwoordelijke(n) voor de verwerking, het soort gegevens dat nodig is om dit/deze doeleinde(n) te bereiken, de periode waarin de gegevens moeten worden opgeslagen[..], de categorieën van betrokkenen wier gegevens zullen worden verwerkt, de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten bedoeld in de artikelen 5, 12 tot en met 22 en 34 van de AVG, en ten slotte het publiek dat bij de ingevoerde transparantiemaatregel betrokken is en dat, indien dit publiek niet a priori kan worden geïdentificeerd, kan worden afgebakend op basis van het/de doeleinde(n) van de verwerking."

¹¹ Punten 15 e. v.

¹² De Autoriteit benadrukt ook dat de verwerkingsverantwoordelijke die persoonsgegevens heeft "openbaar gemaakt" die hij krachtens artikel 17, lid 1, van de AVG moet wissen, moeilijkheden zal ondervinden wanneer hij artikel 17, lid 2, van de AVG ten uitvoer moet leggen.

¹³ Zie artikel 6, lid 3, van de AVG.

26. Met deze beginselen voor ogen, verzoekt de Autoriteit de aanvrager om na te gaan of het gezamenlijk decreet en ordonnantie van 16 mei 2019 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de openbaarheid van bestuur bij de Brusselse instellingen, het nagestreefde doel in feite niet bereikt wat betreft de transparantie van toegekende steun. Artikel 6, § 1, 2°, van dit gezamenlijk decreet en ordonnantie bepaalt: "De bestuurlijke overheden beschikken over een website die, op de homepagina, een makkelijk identificeerbare rubriek "transparantie" bevat. Deze rubriek bevat minstens: [...] 2° een inventaris van de subsidies die werden toegekend in de loop van het voorgaande jaar, met vermelding van de begunstigde, het voorwerp van de subsidie en het bedrag van de subsidie".

III. Onderzoek van ontwerp nr. 2 (horecasectoren et al.)

27. **Artikel 20 van ontwerp nr. 2.** Artikel 20 van ontwerp nr. 2 is te vergelijken met artikel 19 van ontwerp nr. 1. Bijgevolg verwijst de Autoriteit mutatis mutandis naar de overwegingen in verband met deze bepaling¹⁴.

28. **Artikelen 16 en 17 van ontwerp nr. 2.** Artikel 17 van ontwerp nr. 2 geeft geen aanleiding tot enige opmerking.

29. Met betrekking tot artikel 16 van ontwerp nr. 2 verwijst de Autoriteit in de eerste plaats naar de opmerking die zij in verband met artikel 15 van ontwerp nr. 1 heeft gemaakt¹⁵.

30. Bovendien moet in het onderhavige geval¹⁶ het laatste lid van artikel 16 van ontwerp nr. 2 worden aangepast, dat als volgt luidt: "BEW kan per e-mail alle documenten of informatie opvragen die het voor het onderzoek van de aanvraag noodzakelijk *acht*" (cursief toegevoegd door de Autoriteit). In punt 31, eerste streepje van haar vorige advies nr. 2, vestigde de Autoriteit er de aandacht op dat:

« de dienst Brussel Economie en Werkgelegenheid, ingevolge het principe van de minimale gegevensverwerking, alleen maar die informatie en stukken mag opvragen die noodzakelijk zijn voor de controle van de voorwaarden bepaald in het ontwerp. *Het is dus uitgesloten* dat de dienst Brussel Economie en Werkgelegenheid op basis van artikel 15, laatste lid van het ontwerp, informatie of stukken opvraagt die hij noodzakelijk acht maar die *niets te maken*

¹⁴ Punten 8-18.

¹⁵ Punt 20.

¹⁶ De Autoriteit stelt vast dat rekening is gehouden met haar opmerkingen in haar vorige advies nr. 1, in het kader van ontwerp nr. 1, maar dat dit niet het geval is voor haar opmerkingen in haar vorige advies nr. 2, in het kader van ontwerp nr. 2.

hebben met de toepassing van de bepalingen van het ontwerp en de ordonnantie van 3 mei 2018" (cursief toegevoegd door de Autoriteit in het kader van dit advies).

31. In punt 22 van haar vorige advies nr. 1, punt b, deed de Autoriteit ook de volgende aanbeveling:

"Artikel 8, vierde lid, bepaalt dat BEW per post alle documenten of informatie kan opvragen die het voor het onderzoek van de aanvraag noodzakelijk acht, en dat de begunstigde de aanvullende documenten en informatie binnen tien dagen moet verstrekken. Indien dat niet gebeurt, wordt de aanvraag geweigerd. Met het oog op de naleving van het evenredigheidsbeginsel moet worden gepreciseerd dat wat betreft persoonsgegevens het enkel kan gaan om informatie die nodig is om na te gaan of wordt voldaan aan de voorwaarden voor de toekenning van de steun, en om het in het ontwerp van besluit vastgestelde bedrag van de steun te bepalen" (cursief toegevoegd door de Autoriteit in dit advies).

32. Ofwel dus schrapt de aanvrager de woorden "die het noodzakelijk acht" van ontwerp nr. 2 zoals hij dat in het kader van ontwerp nr. 1 heeft gedaan. Deze woorden zijn immers dubbelzinnig in de zin dat zij BEW een bevoegdheid lijken toe te kennen waarover het niet beschikt (want in strijd met de AVG), aangezien het om de verwerking van persoonsgegevens gaat. Ofwel bewaart de aangever zijn tekst zoals hij is, omdat hij die bijkomende beoordelingsbevoegdheid aan BEW wil overlaten. Hij moet dan echter *in het dispositief* van ontwerp nr. 2 preciseren dat wat betreft persoonsgegevens het enkel kan gaan om informatie die nodig is om na te gaan of wordt voldaan aan de voorwaarden voor de toekenning van de steun, en om het in het ontwerp van besluit vastgestelde bedrag van de steun te bepalen. Zonder een van beide wijzigingen zou de bepaling in strijd zijn met het beginsel van minimale gegevensverwerking en dus ook met het evenredigheidsbeginsel¹⁷.

¹⁷ Het beginsel van minimale gegevensverwerking dat is vastgelegd in artikel 5, lid 1, punt c), van de AVG, is een van de uitdrukkingen van het evenredigheidsbeginsel op het gebied van gegevensbescherming, en met name in dit geval, in de AVG. Behalve het feit dat het evenredigheidsbeginsel een algemeen rechtsbeginsel is, vloeit de toepassing ervan op de verwerking van persoonsgegevens ook voort uit de meer algemene vereisten (dan die welke in de AVG zijn neergelegd) uit hoofde van artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM.

33. **Artikel 19 van ontwerp nr. 2.** De Autoriteit merkt op dat het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 15 april 2021 betreffende de steun aan de ondernemingen van de sectoren van de discotheken, de restaurants en cafés en sommige van hun leveranciers, de evenementen, de cultuur, het toerisme en de sport in het kader van de gezondheids crisis COVID-19, momenteel niet voorziet in een systeem van (actieve) transparantie van de betrokken subsidies¹⁸. Het voor advies voorgelegde ontwerp voor de procedure die tot het vorige advies nr. 2 heeft geleid, voorzagt evenmin in een dergelijke regeling.
34. Artikel 19 van ontwerp nr. 2 introduceert op dat punt een nieuwigheid door te voorzien in een systeem van (actieve) transparantie van de toegekende subsidies, dat is gebaseerd op het in artikel 18 van ontwerp nr. 1 bedoelde systeem.
35. De Autoriteit herhaalt bijgevolg mutatis mutandis de opmerking die zij heeft gemaakt ten aanzien van het systeem van (actieve) transparantie zoals bedoeld in artikel 18 van ontwerp nr. 1 en in haar vorige advies nr. 1¹⁹.

Om deze redenen,

is de Autoriteit van mening:

Wat ontwerp nr. 1 betreft (toeristische logiessector), moet artikel 19 van ontwerp nr. 1 worden aangepast (**punten 8-18**). De artikelen 15 en 16 van ontwerp nr. 1 geven geen aanleiding tot specifieke opmerkingen, maar er moet wel aandacht worden besteed aan de tenuitvoerlegging van artikel 15 door BEW in de praktijk (**punt 15**). Ten slotte wat artikel 18 van ontwerp nr. 1 betreft, herhaalt de Autoriteit haar opmerkingen ter attentie van de aanvrager in haar vorige advies nr. 1 betreffende het door het ontwerp ingestelde systeem van (actieve) transparantie (**punten 21-25**), en vestigt zij zijn aandacht op het gezamenlijk decreet en ordonnantie van 16 mei 2019 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de openbaarheid van bestuur bij de Brusselse instellingen (**punt 26**);

¹⁸ In tegenstelling tot het ontwerp dat aan de Autoriteit was voorgelegd in het kader van de procedure met betrekking tot haar vorige advies nr. 1, en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 juni 2021 betreffende steun aan de ondernemingen van de toeristische logiessector in het kader van de COVID-19-gezondheids crisis (artikel 12).

¹⁹ Zie de punten 21-26.

Wat ontwerp nr. 2 betreft (horecasectoren et al.), moet artikel 20 van ontwerp nr. 2 worden aangepast (**punt nr. 27**). Er moet aandacht worden besteed aan de tenuitvoerlegging van artikel 16 van ontwerp nr. 2 door BEW in de praktijk, en deze bepaling moet worden aangepast, rekening houdend met het beginsel van minimale gegevensverwerking (**punten 28-32**). Ten slotte wat artikel 18 van ontwerp nr. 2 betreft, herhaalt de Autoriteit haar opmerkingen ter attentie van de aanvrager in haar vorige advies nr. 1 betreffende het door het ontwerp ingestelde systeem van (actieve) transparantie (**punten 33-35**), en vestigt zij zijn aandacht op het gezamenlijk decreet en ordonnantie van 16 mei 2019 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de openbaarheid van bestuur bij de Brusselse instellingen (**punt 26**).

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur